

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 13Csp/12/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4420200638
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Garaj
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2021:4420200638.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky samosudcom Mgr. Petrom Garajom v právnej veci žalobcu: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Kováč, s.r.o., Bratislava - Staré Mesto, Kubániho 16, IČO: 36 857 033, proti žalovanému: L. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., X. 4, zast. Y.. H. S., advokát, I., J. Kráľa 5/A, IČO: 37 756 508, o zaplatenie 3.993,40 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 2211,40 € s 8% úrokom z omeškania ročne zo sumy 239 € od 30.5.2016 do zaplatenia, zo sumy 247 € od 30.6.2016 do zaplatenia, zo sumy 247 € od 30.7.2016 do zaplatenia, zo sumy 247 € od 30.8.2016 do zaplatenia, zo sumy 247 € od 30.9.2016 do zaplatenia, zo sumy 247 € od 30.10.2016 do zaplatenia, zo sumy 247 € od 30.11.2016 do zaplatenia, zo sumy 247 € od 30.12.2016 do zaplatenia, zo sumy 247 € od 30.1.2017 do zaplatenia, zo sumy 247 € od 29.2.2017 do zaplatenia, zo sumy 247 € od 29.3.2017 do zaplatenia, zo sumy 247 € od 29.4.2017 do zaplatenia, zo sumy 247 € od 29.5.2017 do zaplatenia, zo sumy 247 € od 29.6.2017 do zaplatenia, zo sumy 247 € od 29.7.2017 do zaplatenia, zo sumy 247 € od 29.8.2017 do zaplatenia, zo sumy 247 € od 29.9.2017 do zaplatenia, zo sumy 247 € od 29.10.2017 do zaplatenia, zo sumy 247 € od 29.11.2017 do zaplatenia a zo sumy 247 € od 29.12.2017 do zaplatenia, všetko do 3 dní po právoplatnosti rozsudku.

II. V časti o zaplatenie istiny v sume 300 € s 8% úrokom z omeškania ročne zo sumy 150 € od 8.4.2020 do 5.5.2020 a zo sumy 150 € od 6.5.2020 do zaplatenia z a s t a v u j e .

III. V zostávajúcej časti istiny a príslušenstva súd žalobu z a m i e t a .

IV. Súd p r i z n á v a žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 25%.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa svojou žalobou (podanou na súde dňa 11.2.2020) voči žalovanému domáhal zaplatenia vyššie uvedenej sumy ako zaplatenia nesplatennej časti úveru zo zmluvy č. XXXXXX zo dňa 26.4.2013 vo výške 2956 €, zaplatenia zmluvnej pokuty 1037,40 € (2 x 518,70 €) a zaplatenia úroku z omeškania.

2. Podaním dôjdeným súdu dňa 7.9.2020 žalobca svoju žalobu zobral späť v časti týkajúcej sa zaplatenia sumy 300 € (ktorú sumu zaplatil v 2 splátkach v dňoch 8.4.2020 a 6.5.2020 po 150 €) a v k tomu zodpovedajúcej časti úroku z omeškania.

3. Žalovaný so žalobou nesúhlasil a uviedol, že ide o spotrebiteľský spor (napriek tomu, že v zmluve nie je žalovaný označený ako spotrebiteľ, keď tvrdil, že pokiaľ chcel úver dostať, musel zmluvu podpísať tak ako ju žalobca prichystal a to napriek tomu, že úver si nebral na podnikateľské účely) a ako na taký sa na spor vzťahuje § 52 ods. 4 OZ, namietol tiež, že žalobca nepreukázal zosplatenie úveru, namietol

premlčanie nároku a po zrušení platobného rozkazu navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Pre prípad, že súd žalobe čiastočne vyhovie, navrhol, aby mu bolo umožnené dlh splácať po 30 € mesačne.

4. Okresný súd Nové Zámky rozsudkom 13Csp/12/2020-158 zo dňa 11.12.2020 rozhodol tak, že žalobe vyhovel v časti o zaplatenie 2211,40 € s príslušenstvom, v časti o zaplatenie 300 € s príslušenstvom konanie zastavil (na základe späťvzatia žaloby v tejto časti), v zostávajúcej časti žalobu zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal nárok na ich náhradu v rozsahu 25%. rozhodol tak z dôvodu, že Prvou a základnou otázkou, ktorú v tomto konaní súd musel vyriešiť, je otázka, či medzi stranami vznikol spotrebiteľský vzťah alebo nie. Táto otázka bola medzi stranami spornou. Súd konštatuje, že žalovaný tým, že predmetnú zmluvu uzavrel s tým, že je v nej uvedené, že si úver berie na podnikateľské účely (hoci tvrdí, že tomu tak nebolo) sa dostal sám do dôkaznej núdze v tom, že nedokáže preukázať, či peňažné prostriedky z nej použil na svoje podnikanie alebo nie. Takúto námietku žalovaný nevzniesol ani nikdy v priebehu podpisovania dodatkov k predmetnej zmluve a namietol ju prvýkrát až v priebehu tohto konania, čo sa súdu javí ako účelové, pretože tak urobil až vo chvíli, keď . Žalovaný neunesol svoje dôkazné bremeno v tomto smere a nepreukázal, že by bol v danom právnom vzťahu vystupoval ako spotrebiteľ, nenavrhol v tomto smere žiadne dôkazy a iba jeho tvrdenie, že predmetné prostriedky nepoužil na podnikateľské účely, nie je dostatočným dôkazom a samé osebe neobstojí. Súd preto vzťah medzi stranami vzniknutý z vyššie uvedenej zmluvy nepovažuje za spotrebiteľský vzťah a žalovaný nepožíva súdnu ochranu, ktorú zákon priznáva iba spotrebiteľovi. Vzhľadom k tomu, že nejde o spotrebiteľský vzťah, nie je namieste ani súdny prieskum zmluvných podmienok medzi stranami uzavretých dohôd.

Z vykonaného dokazovania má súd za nepochybne preukázané, že strany uzavreli zmluvu o úvere za podmienok uvedených v bode 5 tohto rozsudku (za podmienok a v znení dodatkov uvedených v bodoch 10 - 12 tohto rozsudku).

Zo zhodných vyjadrení strán sporu má súd za preukázané, že žalovaný z uvedeného úveru uhradil žalobcovi 8900 €, keď bolo uhradených prvých 36 splátok po 247 € a časť splátky č. 37 vo výške 8 €. Pokiaľ ide o zosplatenie úveru, súd konštatuje, že hoci žalobca tvrdil, že listom zo dňa 14.2.2017 oznámil žalovanému, že je v omeškaní a preto je žalobca oprávnený v zmysle zmluvy zosplatiť všetky záväzky zo zmluvy a že preto sa stali splatnými všetky tieto záväzky dňom 1.3.2017, túto skutočnosť žalobca nepreukázal. Totiž žalobca súdu nepredložil žiaden doklad o tom, že by bol žalovanému doručil listinu konštatujúcu zosplatenie úveru, dokonca nepreukázal ani to, že by bol k zosplateniu úveru vôbec pristúpil, pretože podanie zo dňa 14.2.2017, na ktoré sa žalobca odvoláva, zosplatenie úveru spôsobiť nemohlo. Podľa jeho obsahu totiž nejde o takýto úkon, nekonštatuje sa v ňom, že by žalobca bol úver zosplatiť (keď uvádza, že je oprávnený zosplatiť všetky záväzky, ktoré sa mali stať splatnými v budúcnosti, nie že ich zosplatiť), naopak, žalobca v ňom uvádza iba to, že mu vznikol takýto nárok na zosplatenie úveru, pričom navyše nebolo preukázané, že by bolo toto podanie žalobcu doručené žalovanému.

Vychádzajúc z toho, že žalobca poskytol žalovanému úver v sume 10 374 €, z ktorého žalovaný uhradil 8900 €, nesplatenou časťou úveru zostala suma 1474 €, ktorá pozostáva z časti 37. splátky vo výške 239 € a splátok č. 38 - 56 vo výške 247 € (19 x 247 €). K zaplateniu tejto sumy ako nesplatenej časti úveru súd žalovaného preto zaviazal.

Pokiaľ ide o zmluvnú pokutu 2 x 518,70 €, súd konštatuje, že z obsahu spisu je nepochybne preukázané, že žalovaný bol s platením splátok úveru opakovane v omeškaní (prinajmenej so splátkami č. a nakoniec i so plácaním splátok č. 37 - 52) a preto je nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty 2 x 518,70 € (5% z nominálnej výšky úveru) dôvodný, keď vyplýva z čl. 12.1 zmluvy a súd ho preto žalobcovi priznal. V zostávajúcej časti istiny a príslušenstva (presahujúcej sumu istiny priznanú prvým výrokom tohto rozsudku) súd žalobu zamietol ako nedôvodnú, keď konštatuje, že mu nie je zrejmý výpočet žalovanej sumy, keď pri tvrdení, že žalovanému bol poskytnutý úver v sume 10 374 €, z ktorého žalovaný uhradil časť v sume 8900 €, je nesplatenou časťou úveru suma 1474 € (nie suma 2956 € udávaná žalobcom). Pri dôvodnosti žaloby v tejto časti a priznaní zmluvnej pokuty v sume celkovo 1037,40 € súd priznal teda žalobcovi zaplatenie sumy 2211,40 € a žalobu v rozsahu, ktorý presahoval túto sumu, súd ako nedôvodnú zamietol.

Pokiaľ ide o úrok z omeškania, súd konštatuje, že nakoľko žalobca nepreukázal zosplatenie úveru, dostal sa žalovaný do omeškania so splácaním každej splátky osobitne (poukaz na § 392 ObZ) a preto súd priznal úrok z omeškania z každej splátky odo dňa nasledujúceho po jej splatnosti (tak ako bola dohodnutá posledným dodatkom ku zmluve). Súd tak žalobe vyhovel i v časti o zaplatenie úroku z omeškania, pretože je nepochybné, že žalovaný je s platením peňažného dlhu v omeškaní a to odo dňa nasledujúceho po splatnosti každej z omeškaných splátok, keď výška úroku z omeškania je určená

podľa § 3769 ods. 2 a § 369a Obchodného zákonníka v znení zákona č. 9/2013 Zb. v spojení s § 1 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 21/2013 Zb. ako základná úroková sadzba ECB zvýšená o 8 percentuálnych bodov.

Žalovaný namietal premlčanie dlhu v 3-ročnej premlčacej lehote, avšak táto námietka nie je dôvodná. Na vzťah vzniknutý medzi stranami sa totiž (nakoľko nejde o spotrebiteľský vzťah), vzťahuje 4ročná premlčacia lehota podľa Obchodného zákonníka, čo pri konštatovaní, že žalobca zosplatnenie predmetného úveru nepreukázal (ako je uvedené v bode 27 tohto rozsudku) znamená, že jednotlivé splátky dlhu, ktoré sa z tohto dôvodu premlčujú každá samostatne boli splatné podľa dodatku zo dňa 8.4.2016, čo znamená, že 37. splátka, ktorá ako prvá nebola uhradená v plnom rozsahu, bola splatná dňa 29.5.2016), od tohto dátumu sa každá ďalšia zo splátok premlčovala v 4ročnej premlčacej lehote, avšak žaloba na súde bola podaná dňa 11.2.2020, teda v čase, kedy nebola premlčaná ani jedna z nich. V časti o zaplatenie istiny vo výške 300 € s príslušenstvom súd konanie na základe späťvzatia žaloby v tejto časti zastavil podľa § 144 a § 145 CSP.

Pokiaľ ide o žiadosť žalovaného o splácanie dlhu, keď žiadal, aby mu bolo umožnené dlh splácať po 30 € mesačne, má súd za to, že takejto žiadosti nemožno vyhovieť. Je tomu tak preto, že najnižšia mesačná splátka (pokiaľ by aj súd splácaniu vyhovel) by musela predstavovať najmenej sumu rovnajúcu sa sume pôvodne dohodnutej splátky (247 € mesačne), navyše v prípade, že súd (ako je vyššie zdôvodnené) nepovažuje tento vzťah za spotrebiteľský, nie je dôvod na umožnenie splácania dlhu a taktiež žalovaný nepreukázal dôvodnosť takejto žiadosti (predložil síce listiny, o ktorých tvrdil, že preukazujú jeho mesačné výdavky, avšak súd konštatuje, že ide iba o jeho tvrdenia, ktoré nie je možné z takýchto listín preukázať, pretože nie je zjavné o aké doklady - kým uhradené - ide).

O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný v rozsahu 5/8 (zo žalovanej sumy mu bola priznaná suma 2211,40 € a nárok na náhradu trov konania mu vznikol aj pokiaľ ide o časť konania, v ktorej bolo konanie zastavené na základe späťvzatia žaloby - o istinu vo výške 300 €, ktoré žalovaný uhradil až po začatí konania a to podľa § 256 ods. 1 CSP), v zostávajúcej časti žalobca úspešný nebol, jeho úspech v konaní je teda 5/8 oproti úspechu žalovaného 3/8, pomer úspechu žalobcu je teda 2/8 (1) a preto súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 25%.

5. Krajský súd Nitra uznesením 9CoCsp/8/2021-187 zo dňa 13.5.2021 rozsudok v napadnutom I. a IV. výroku zrušil a vrátil na ďalšie konanie a opätovné prejednanie, pričom uviedol, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným založený zmluvou o úvere za nespotebiteľský. Pojem spotrebiteľ sa vykladá in concreto, s odvolaním sa na postavenie tejto osoby v rámci určitej zmluvy vo vzťahu k jej povahe a účelu, t. j. subjektívnej situácie, v ktorej sa táto osoba nachádza, pričom jedna a tá istá osoba môže byť pri určitých plneniach za spotrebiteľa a pri iných plneniach za podnikateľa. Osobitná ochrana spotrebiteľa ako slabšej strany sa preto uplatní len na zmluvy uzatvorené jednotlivcom mimo a nezávisle od obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti alebo účelu s jediným cieľom uspokojiť vlastnú súkromnú potrebu. Ak osoba uzavrie zmluvu na účel s jej obchodnou alebo inou podnikateľskou činnosťou, kategorizuje sa predmetný právny vzťah mimo rámca osobitnej právnej ochrany. vzťahujúc sa na právne vzťahy, v ktorých vystupuje spotrebiteľ. Podľa § 192 CSP možno považovať za preukázanú len tú skutočnosť, pre ktorú je domnienka ustanovená v zákone. Z Občianskeho zákonníka, ani iného predpisu však nevyplýva domnienka, že by sa účastník zmluvy považoval za spotrebiteľa, pokiaľ dodávateľ nedokáže opak. Takúto domnienku nemožno vyvodit' ani z § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pretože toto ustanovenie hovorí o priaznivejšom výklade spotrebiteľskej zmluvy. Jeho aplikácia tak predpokladá pozitívne zistenie, že určitá zmluva je spotrebiteľská; nemožno z neho však vyvodit' domnienku, že v pochybnostiach sa každá zmluva považuje za spotrebiteľskú (m. m. uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 26. marca 2018 č. k. 26Co/145/2017). V takom prípade sa potom vychádza zo všeobecného konceptu dôkaznej teórie, v zmysle ktorej dôkazné bremeno zaťažuje osobu, ktorá sa dovoľáva spotrebiteľského charakteru právneho vzťahu. Pri posudzovaní spotrebiteľského charakteru uzatvorenej zmluvy o úvere odvolací súd vychádzal z dôkazných prostriedkov vyplývajúcich zo súdneho spisu. V žiadosti o poskytnutie úveru, ako aj v zmluve o úvere je žalovaný explicitne identifikovaný ako fyzická osoba podnikateľ, t. j. živnostník. V zmluve je jasne uvedené, že žalovaný ako dlžník pri uzatváraní tohto úkonu vystupuje ako podnikateľ, zmluva je obsahovo koncipovaná ako obchodná zmluva a účel poskytnutia úveru bol vymedzený na účely podnikateľskej činnosti žalovaného, čo umocňuje aj vymedzený účel čerpania úveru na nákup výpočtovej techniky a softvéru uvedený v žiadosti o poskytnutie úveru. Za daných okolností je odvolací súd toho názoru, že dôkazné bremeno preukazujúce spotrebiteľský charakter úverovej zmluvy zaťažovalo toho, kto tvrdil, že zmluvu uzatváral ako spotrebiteľ, teda v tomto prípade žalovaného a bolo

na ňom preukázať, že jediným cieľom pri uzatvorení tejto zmluvy bolo uspokojenie svojich súkromných potrieb. Odvolací súd zdôrazňuje, že v konaní pred súdom prvej inštancie žalovaný poukazoval na svoje postavenie ako spotrebiteľa všeobecným údajom, že žalovaný ako fyzická osoba čerpal prostriedky z úveru na jeho osobné potreby a na živobytie a radom dokladov, z ktorých nie je možné jednoznačne zistiť kauzalitu s poskytnutými peňažnými prostriedkami z úveru, čo však ipso facto nie je postačujúcim dôkazom. Odvolací súd v tomto smere konštatuje, že nakoľko žalovaný neunesol dôkazné bremeno svojho tvrdenia o povahe spotrebiteľského sporu, súd prvej inštancie potom správne posúdil právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným založený zmluvou o úvere podľa Obchodného zákonníka.

Z obsahu súdneho spisu vyplynulo, že žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie namietal neprimerane vysokú zmluvnú odmenu v podobe úroku za poskytnutý úver vo výške 5 374,- eur ako ustanovenie zmluvy o úvere, ktoré je v rozpore so zásadou poctivého obchodného styku. Žalovaný uviedol, že v zmysle bodu č. 1.1 zmluvy o úvere sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému peňažné prostriedky vo výške 10 374,- eur, pričom v bode č. 4.1 zmluvy o úvere sa dlžník zaväzuje zaplatiť žalobcovi zmluvnú odmenu vo výške 5 374,- eur, ktorá predstavuje úroky za poskytnutie úveru a má byť splatná ku dňu poskytnutia úveru. Ak mal byť žalovanému poskytnutý úver vo výške 10 374,- eur s tým, že od tejto sumy sa odpočíta zmluvná odmena vo výške 5 374,- eur, tak žalovanému bola de facto poskytnutá suma peňažných prostriedkov len vo výške 5 000,- eur. Napriek tejto argumentácii žalovaného sa prvoinštančný súd v napadnutom rozsudku v tomto smere obmedzil len na konštatovanie, že žiadosťou žalovaného zo dňa 24. apríla 2013 o poskytnutie úveru žalovaný žalobcu požiadal o úver v sume 10 374,- eur, a že žalobca poskytol žalovanému úver v sume 10 374,- eur, z ktorého žalovaný uhradil 8 900,- eur, nesplatenou časťou úveru zostala suma 1 474,- eur, ktorá pozostáva z časti 37. splátky vo výške 239,- eur a splátok č. 38 - 56 vo výške 247,- eur. Táto skutková okolnosť konštatovaná súdom prvej inštancie však neposkytuje nespornú a vyčerpávajúcu odpoveď na argumentáciu žalovaného. Odvolací súd v tomto smere konštatuje, že v žiadosti o poskytnutie úveru je explicitne uvedené, že poskytnutá čiastka má byť vo výške 5 000,- eur a nominálna hodnota úveru vo výške 10 374,- eur. V samotnej zmluve o úvere je v bode č. 1.1 uvedené, že veriteľ poskytne dlžníkovi peňažné prostriedky v dohodnutej výške 10 374,- eur. V bode č. 2.2 sa uvádza, že dlžník sa zaväzuje splatiť veriteľovi úver v 42 mesačných splátkach vo výške 247,-eur. V bode č. 4.1 je uvedené, že za poskytnutie úveru sa dlžník zaväzuje zaplatiť veriteľovi zmluvnú odmenu, ktorá predstavuje úroky za poskytnutie úveru. Zmluvná odmena predstavuje 5 374,- eur a je splatná ku dňu poskytnutia úveru. V odôvodnení samotnej žaloby žalobca tvrdil, že „žalobca uzatvoril dňa 26. apríla 2013 so žalovaným zmluvu o úvere č. 169649, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 10 374,- eur. Poskytnutý úver spolu s úrokom sa žalovaný zaviazal splatiť v 42 mesačných splátkach vo výške 247,- eur, v termínoch splatnosti dohodnutých v splátkovom kalendári...“.V prílohe 2. žaloby označenej ako prehľad splácania (č. I. 16) je uvedená odoslaná platba vo výške 5 000,- eur. Ak teda žalobca v žalobe dôvodil, že v rozvrhnutých mesačných splátkach (247,- eur x 42 mesiacov = 10 374,- eur) je inkorporovaný aj samotný úrok, je potom logickou hypotézou, že z výšky poskytnutého úveru 10 374,- eur tvorí istina sumu 5 000,- eur a úrok ako príslušenstvo pohľadávky sumu 5 374,- eur. Odvolací súd v zmysle vyššie uvedeného konštatuje, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je zrejmé, ako súd prvej inštancie zistil výšku istiny úveru, výšku zmluvnej odmeny, resp. úroku. Ak teda prvoinštančný súd nezisťoval predmetný skutkový stav v potrebnom rozsahu, nemohol sa logicky ani vysporiadať v dostatočnom rozsahu s namietanou argumentáciou žalovaného. Pokiaľ žalovaný namietal nezákonnosť výšky zmluvnej odmeny, resp. úroku za poskytnutý úver, bolo úlohou súdu prvej inštancie v napadnutom rozsudku sa s touto jeho argumentáciou vysporiadať tak, aby závery súdu poskytli dostatočnú a presvedčivú odpoveď, ktorá by bola z hľadiska prejednávania podaného odvolania odvolacím súdom preskúmateľná, nakoľko posúdenie predmetnej otázky má relevantný význam pre rozhodnutie vo veci samej.

Keďže sa súd prvej inštancie v zákonom požadovanom rámci nevysporiadal s argumentom žalovaného, porušil tak jeho právo na spravodlivý súdny proces. Odvolací súd, vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností, dospel k jednoznačnému záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu je potrebné s poukazom na § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 391 ods. 1 CSP.

Povinnosťou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní sa riadiť názorom odvolacieho súdu, ktorým je podľa § 391 ods. 2 CSP viazaný, opätovne vec prejednať, výsledky celého konania náležite zhodnotiť a potom vo veci rozhodnúť a svoje rozhodnutie v dostatočnom rozsahu a kvalite odôvodniť.

6. Na pojednávanie sa strany sporu a ani ich právni zástupcovia nedostavili, doručenie predvolania mali riadne a včas vykázané dňom 6.7.2021 a 24.6.2021, svoju neúčast' ospravedlnili a uviedli, že súhlasia s pojednávaním v ich neprítomnosti, súd preto podľa § 180 CSP pojednával v neprítomnosti strán sporu.

7. Súd vykonal dokazovanie oboznámením ku spisu pripojených dokladov a správ a zistil tento skutkový a právny stav:

8. Zo zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXX - XXXXX zo dňa 25.4.2013 (uzatvorenej podľa § 497 a nasledujúcich Obchodného zákonníka) uzavretej medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom (ktorý je v nej identifikovaný ako živnostník jeho zápisom v živnostenskom registri) súd zistil, že žalobca poskytol žalovanému úver v sume 10 374 €, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť v 42 mesačných splátkach po 247 € pri . Podľa čl. 12.1 zmluvy sa strany dohodli na tom, že v prípade omeškania dlžníka so splácaním dlhu je veriteľ oprávnený požadovať zmluvnú pokutu vo výške 5% z nominálnej výšky úveru.

9. Zo splátkového kalendára k tejto zmluve súd zistil, že počnúc od 29.5.2013 do 29.10.2016 mal žalobca z vyššie uvedeného úveru uhradiť splátku v sume 247 € mesačne vždy 29-teho dňa toho-ktorého mesiaca.

10. Z predsúdnej výzvy žalobcu zo dňa 14.2.2017 adresovanej žalovanému súd zistil, že ňou žalobca oznámil žalovanému, že vzhľadom na jeho omeškanie so splácaním revolvingu je nútený pristúpiť k tomu, že mu zasiela vyúčtovanie zmluvných pokút a že je oprávnený zosplatiť všetky záväzky, ktoré sa mali stať splatnými v budúcnosti a tiež požadovať ďalšiu zmluvnú pokutu.

11. Zo žiadosti žalovaného zo dňa 24.4.2013 o poskytnutie úveru adresovanej žalobcovi súd zistil, že žalovaný ňou žalobcu požiadal o úver v sume 10 374 € a to na podnikateľské účely, keď žalovaný sa identifikoval svojím IČO, IČO DPH a zápisom v živnostenskom registri.

12. Z osvedčenia žalovaného o živnostenskom oprávnení č. ObU-NZ-OZP-XXXX/XXXXX-X zo dňa 16.1.2012 súd zistil, že žalovaný je živnostníkom od 1.2.2012.

13. Z dodatku zo dňa 17.3.2014 o odklade splátok č. 10 a 11 k vyššie uvedenej revolvingovej pôžičke a prílohy k nemu súd zistil, že sa ním strany dohodli na tom, že uvedené splátky boli odložené, bol dohodnutý nový a splátkový kalendár a dlžník sa zaviazal zaplatiť zmluvnú odmenu za vykonanie odkladu splátky v sume 494 €.

14. Z dodatku zo dňa 7.8.2014 o odklade splátok č. 15 a 16 k vyššie uvedenej revolvingovej pôžičke a prílohy k nemu súd zistil, že sa ním strany dohodli na tom, že uvedené splátky boli odložené, bol dohodnutý nový a splátkový kalendár a dlžník sa zaviazal zaplatiť zmluvnú odmenu za vykonanie odkladu splátky v sume 494 €.

15. Z dodatku zo dňa 8.4.2014 o odklade splátok č. 35 a 36 k vyššie uvedenej revolvingovej pôžičke a prílohy k nemu súd zistil, že sa ním strany dohodli na tom, že uvedené splátky boli odložené, bol dohodnutý nový a splátkový kalendár a dlžník sa zaviazal zaplatiť zmluvnú odmenu za vykonanie odkladu splátky v sume 494 €.

16. Z faktúr č. XXXXXXXXX zo dňa XX.X.XXXX a č. XXXXXXXXX zo dňa XX.X.XXXX súd zistil, že žalobca nimi žalovanému fakturoval zmluvnú pokutu v sume 2 x 518,70 € (5% z úveru) a to za splátku č. 23 a č. 45.

17. Podľa § 52 ods. 1, 2, 3 OZ účinného v rozhodnom období spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 53 odsek 1 OZ účinného v rozhodnom období spotrebiteľskej zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

19. Základnú charakteristiku spotrebiteľských zmlúv upravuje Občiansky zákonník v § 52. Vychádzajúc z tohto ustanovenia spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Špeciálna úprava spotrebiteľského úveru je obsiahnutá v zákone č. 258/2001 Zb. Tento právny predpis v § 2 písm. a/ definuje spotrebiteľský úver ako dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme. Veriteľom v zmysle § 3 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. je fyzická alebo právnická osoba poskytujúca spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania, a spotrebiteľom podľa § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Zb. fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

20. Na druhej strane, samotný pojem „spotrebiteľ“ je definovaný v Občianskom zákonníku (§ 52 ods. 4) ako aj v § 2 písm. a) zákona č. 250/2007 Zb. o ochrane spotrebiteľa. V princípe sú tieto dve definície rovnaké. Za spotrebiteľa zákon považuje fyzickú osobu - nepodnikateľa, ktorý nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania. Ide teda o každého občana, ktorý kupuje výrobky alebo služby pre svoju osobnú potrebu.

21. Podľa § 497 ObZ zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

22. Podľa § 499 ObZ aa dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

23. Podľa § 502 ObZ od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že dojednaná výška úrokov sa týka ročného obdobia.

24. Podľa § 503 ObZ záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú. Ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky. Dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Úroky je povinný zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov.

25. Podľa § 504 ObZ dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

26. Podľa § 388 ObZ právo sa premlčí uplynutím premlčacej doby ustanovenej zákonom. Premlčaniu podliehajú všetky práva zo záväzkových vzťahov s výnimkou práva vypovedať zmluvu uzavretú na dobu neurčitú.

27. Podľa § 392 ObZ pri práve na plnenie záväzku plynie premlčacia doba odo dňa, keď sa mal záväzok splniť alebo sa malo začať s jeho plnením (doba splatnosti). Ak obsah záväzku spočíva v povinnosti nepretržite vykonávať určitú činnosť, zdržať sa určitej činnosti alebo niečo strpieť, začína premlčacia doba plynúť od porušenia tejto povinnosti. Pri práve na čiastkové plnenie plynie premlčacia doba pre každé čiastkové plnenie samostatne. Ak sa pre nesplnenie niektorého čiastkového záväzku stane splatný celý záväzok, plynie premlčacia doba od doby splatnosti nesplneného záväzku.

28. Podľa § 397 ObZ ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky.

29. Prvou a základnou otázkou, ktorú v tomto konaní súd musel vyriešiť, je otázka, či medzi stranami vznikol spotrebiteľský vzťah alebo nie. Táto otázka bola medzi stranami spornou. Súd konštatuje, že žalovaný tým, že predmetnú zmluvu uzavrel s tým, že je v nej uvedené, že si úver berie na podnikateľské účely (hoci tvrdí, že tomu tak nebolo) sa dostal sám do dôkaznej núdze v tom, že nedokáže preukázať, či peňažné prostriedky z nej použil na svoje podnikanie alebo nie. Takúto námietku žalovaný nevzniesol ani nikdy v priebehu podpisovania dodatkov k predmetnej zmluve a namietol ju prvýkrát až v priebehu tohto konania, čo sa súdu javí ako účelové, pretože tak urobil až vo chvíli, keď zistil, že si veriteľ voči nemu uplatnil tento nárok. Žalovaný neuniesol svoje dôkazné bremeno v tomto smere a nepreukázal, že by bol v danom právnom vzťahu vystupoval ako spotrebiteľ, nenavrhol v tomto smere žiadne dôkazy a iba jeho tvrdenie, že predmetné prostriedky nepoužil na podnikateľské účely, nie je dostatočným dôkazom a samé osebe neobstojí. Súd preto vzťah medzi stranami vzniknutý z vyššie uvedenej zmluvy nepovažuje za spotrebiteľský vzťah a žalovaný nepožíva súdnu ochranu, ktorú zákon priznáva iba spotrebiteľovi. Krajský súd Nitra vo svojom vyššie uvedenom uznesení taktiež konštatoval, že nejde o spotrebiteľský vzťah (bod 10)

30. Vzhľadom k tomu, že nejde o spotrebiteľský vzťah, nie je namieste ani súdny prieskum zmluvných podmienok medzi stranami uzavretých dohôd.

31. Z vykonaného dokazovania má súd za nepochybne preukázané, že strany uzavreli zmluvu o úvere za podmienok uvedených v bode 8 tohto rozsudku (za podmienok a v znení dodatkov uvedených v bodoch 13-15 tohto rozsudku).

32. Zo zhodných vyjadrení strán sporu má súd za preukázané, že žalovaný z uvedeného úveru uhradil žalobcovi 8900 €, keď bolo uhradených prvých 36 splátok po 247 € a časť splátky č. 37 vo výške 8 €.

33. Pokiaľ ide o zosplatenie úveru, súd konštatuje, že hoci žalobca tvrdil, že listom zo dňa 14.2.2017 oznámil žalovanému, že je v omeškaní a preto je žalobca oprávnený v zmysle zmluvy zosplatiť všetky záväzky zo zmluvy a že preto sa stali splatnými všetky tieto záväzky dňom 1.3.2017, túto skutočnosť žalobca nepreukázal. Totiž žalobca súdu nepredložil žiaden doklad o tom, že by bol žalovanému doručil listinu konštatujúcu zosplatenie úveru, dokonca nepreukázal ani to, že by bol k zosplateniu úveru vôbec pristúpil, pretože podanie zo dňa 14.2.2017, na ktoré sa žalobca odvoláva, zosplatenie úveru spôsobiť nemohlo. Podľa jeho obsahu totiž nejde o takýto úkon, nekonštatuje sa v ňom, že by žalobca bol úver zosplatiť (keď uvádza, že je oprávnený zosplatiť všetky záväzky, ktoré sa mali stať splatnými v budúcnosti, nie že ich zosplatiť), naopak, žalobca v ňom uvádza iba to, že mu vznikol takýto nárok na zosplatenie úveru, pričom navyše nebolo preukázané, že by bolo toto podanie žalobcu doručené žalovanému.

34. Vychádzajúc z toho, že dohoda medzi stranami sporu bola taká, že žalobca poskytne žalovanému úver v sume 10 374 €, pričom súčasťou mesačných splátok (247 € x 42 mesiacov = 10 374 €) je úrok a preto je zrejmé, že z výšky poskytnutého úveru 10 374 € tvorí istina sumu 5 000 € a úrok ako príslušenstvo pohľadávky sumu 5 374 € a tiež to, že žalovaný z uvedenej zmluvy uhradil 8900 €.

35. Je teda zrejmé, že medzi stranami sporu bola uzavretá zmluva o revolvingovom úvere (nie spotrebiteľská zmluva), na základe ktorej bol žalovanému za vyššie uvedených podmienok poskytnutý úver v sume 5000 €, ktorý sa zaviazal žalovaný splatiť v 42 mesačných splátkach a zaplatiť celkové náklady v sume 10 374 €.

36. Celkovými nákladmi úveru sú všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré je potrebné zaplatiť v súvislosti so zmluvou o úvere. Patrí sem aj poisťné a náklady spojené

so zmluvou o zabezpečení záväzku resp. celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť, súčet celkovej výšky úveru a celkových nákladov s úverom spojených.

37. Zmluva o úvere je tzv. absolútnym obchodom. Nie je teda dôležité, aké subjekty sú účastníkom tohto zmluvného vzťahu, zmluva sa vždy bude spravovať ObZ. Jej podstatné náležitosti, vrátane práv a povinností zmluvných strán upravujú ustanovenia § 497 až 507 ObZ. Zákonná úprava je však až na základné ustanovenie a ustanovenie o odmene veriteľovi za poskytnutie úveru dispozitívna. Strany tak majú možnosť dohodou v zmluve upraviť svoje práva zásadne odlišne od zákonnej úpravy. Na vznik tejto zmluvy postačí záväzok poskytnúť peňažné prostriedky, nie je potrebné ich samotné poskytnutie. Na rozdiel od zmluvy o pôžičke je však úverový vzťah vždy viazaný na povinnosť dlžníka platiť úroky.

38. Podstatnými časťami zmluvy o úvere sú definovanie veriteľa a dlžníka, určenie čiastky alebo limitu úveru v stanovenej mene, záväzok veriteľa poskytnúť peňažné prostriedky, záväzok dlžníka vrátiť čiastku úveru a zaplatiť úroky. Predmetom úverového vzťahu sú peňažné prostriedky v stanovenej mene a na uzatvorenie zmluvy o úvere postačí dohoda zmluvných strán, a nie faktické poskytnutie uvedených prostriedkov. Podľa ust. § 499 OBZ za poskytnutie úveru je možné dojednať odplatu, ak má veriteľ v predmete podnikania poskytovanie úveru. Ustanovenie § 499 OBZ má v zmysle ust. § 263 ods. 1 OBZ kogentnú povahu, avšak aj v tomto prípade sa uplatňuje zásada zmluvnej voľnosti. Zmluva o úvere predstavuje absolútny obchod. Takýto typ zmluvy sa v zmysle ust. § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka spravuje výlučne podľa Obchodného zákonníka, a to bez ohľadu na povahu účastníkov. Poskytovanie úverov môže byť predmetom podnikania hlavne bánk, popri prípade iných finančných inštitúcií alebo nebankových subjektov. Pre iné subjekty, ktoré majú v predmete činnosti poskytovanie úverov, je typické, že disponujú určitým živnostenským oprávnením, ktoré ich oprávňuje k uvedenému predmetu podnikania.

39. Zmluva prejavuje vôľu zmluvných strán a strana, ktorá s takouto formuláciou súhlasila, sa v zásade nemôže domáhať neplatnosti tohto ustanovenia.

40. Súd konštatuje, že pokiaľ žalovaný v čase uzavretia úverovej zmluvy s jej podmienkami súhlasil a zaviazal sa ich plniť, za súčasného rešpektovania zmluvnej voľnosti zmluvných strán, potom aj v čase kedy bol a je voči nemu záväzok z takejto zmluvy uplatnený, je povinný ho splniť. Žalovaný sa zaviazal za podmienok stanovených v bode 8 - 15 tohto rozsudku úver, ktorý mu bol poskytnutý v sume 5000 € tak, že v 42 mesačných splátkach zaplatí celkovo 10 374 €, ktorú povinnosť však nesplnil. Predmetný vzťah je absolútnym obchodom a vzťahujú sa naň ustanovenia § 497 až 507 ObZ, podľa ktorých súd aj tento nárok posúdil. Z toho vyplýva, že podmienky zmluvy boli dohodnuté tak ako je to vyššie uvedené, pričom táto dohoda neodporuje žiadnemu právnenému predpisu a ani nie je v rozpore s dobrými mravmi a je dovolená, preto z nej žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie nesplatených častí úveru.

41. Žalovaný splatil tento úver (vrátane nákladov) iba čiastočne, keď nesplatenou časťou úveru zostala suma 1474 €, ktorá pozostáva z časti 37. splátky vo výške 239 € a splátok č. 38 - 56 vo výške 247 € (19 x 247 €). K zaplateniu tejto sumy ako nesplatených častí úveru súd žalovaného preto zaviazal.

42. Pokiaľ ide o zmluvnú pokutu 2 x 518,70 €, súd konštatuje, že z obsahu spisu je nepochybne preukázané, že žalovaný bol s platením splátok úveru opakovane v omeškaní a preto je nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty 2 x 518,70 € (5% z nominálnej výšky úveru) dôvodný, keď vyplýva z čl. 12.1 zmluvy a súd ho preto žalobcovi priznal.

43. Pokiaľ ide o úrok z omeškania, súd konštatuje, že nakoľko žalobca nepreukázal zosplatenie úveru, dostal sa žalovaný do omeškania so splácaním každej splátky osobitne (poukaz na § 392 ObZ) a preto súd priznal úrok z omeškania z každej splátky odo dňa nasledujúceho po jej splatnosti (tak ako bola dohodnutá posledným dodatkom ku zmluve). Súd tak žalobe vyhovel i v časti o zaplatenie úroku z omeškania, pretože je nepochybné, že žalovaný je s platením peňažného dlhu v omeškaní a to odo dňa nasledujúceho po splatnosti každej z omeškaných splátok, keď výška úroku z omeškania je určená podľa § 369 ods. 2 a § 369a Obchodného zákonníka v znení zákona č. 9/2013 Zb. v spojení s § 1 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 21/2013 Zb. ako základná úroková sadzba ECB zvýšená o 8 percentuálnych bodov.

44. Žalovaný namietal premlčanie dlhu v 3-ročnej premlčacej lehote, avšak táto námietka nie je dôvodná. Na vzťah vzniknutý medzi stranami sa totiž (nakoľko nejde o spotrebiteľský vzťah), vzťahuje 4ročná premlčacia lehota podľa Obchodného zákonníka, čo pri konštatovaní, že žalobca zosplatnenie predmetného úveru nepreukázal (ako je uvedené v bode 27 tohto rozsudku) znamená, že jednotlivé splátky dlhu, ktoré sa z tohto dôvodu premlčujú každá samostatne boli splatné podľa dodatku zo dňa 8.4.2016, čo znamená, že 37.splátka, ktorá ako prvá nebola uhradená v plnom rozsahu, bola splatná dňa 29.5.2016), od tohto dátumu sa každá ďalšia zo splátok premlčovala v 4ročnej premlčacej lehote, avšak žaloba na súde bola podaná dňa 11.2.2020, teda v čase, kedy nebola premlčaná ani jedna z nich.

45. Pokiaľ ide o žiadosť žalovaného o splácanie dlhu, keď žiadal, aby mu bolo umožnené dlh splácať po 30 € mesačne, má súd za to, že takejto žiadosti nemožno vyhovieť. Je tomu tak preto, že najnižšia mesačná splátka (pokiaľ by aj súd splácaniu vyhovel) by musela predstavovať najmenej sumu rovnajúcu sa sume pôvodne dohodnutej splátky (247 € mesačne), navyše v prípade, že súd (ako je vyššie zdôvodnené) nepovažuje tento vzťah za spotrebiteľský, nie je dôvod na umožnenie splácania dlhu a taktiež žalovaný nepreukázal dôvodnosť takejto žiadosti (predložil síce listiny, o ktorých tvrdil, že preukazujú jeho mesačné výdavky, avšak súd konštatuje, že ide iba o jeho tvrdenia, ktoré nie je možné z takýchto listín preukázať, pretože nie je zrejmé o aké doklady - kým uhradené - ide).

46. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný v rozsahu 5/8 (zo žalovanej sumy mu bola priznaná suma 2211,40 € a nárok na náhradu trov konania mu vznikol aj pokiaľ ide o časť konania, v ktorej bolo konanie zastavené na základe späťvzatia žaloby - o istinu vo výške 300 €, ktoré žalovaný uhradil až po začatí konania a to podľa § 256 ods. 1 CSP), v zostávajúcej časti žalobca úspešný nebol, jeho úspech v konaní je teda 5/8 oproti úspechu žalovaného 3/8, pomer úspechu žalobcu je teda 2/8 (1) a preto súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 25%. O výške jeho nároku na náhradu trov konania súd rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd Nitra. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (označenie toho, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis odvolateľa) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.